

Revideret projektbeskrivelse, januar 2008

Samarbejde om læsning i læreruddannelsen

v/ **Ida Gyde (projektansvarlig) og Peter Fregerslev, Århus**
Lærerseminarium

Baggrund og begrundelse for relevans af undersøgelsen

De sidste 15 års øgede fokus på børn og unges læsefærdigheder bl.a. begrundet i Danmarks dårlige læseresultater i flere store nationale og internationale læseundersøgelser har medført at der nu er blevet bevilliget en større pulje af offentlige midler til at sætte bredt ind på læseområdet. Et eksperthold af læseforskere har udfærdiget en National handleplan for læsning og en række tiltag har set dags lys; eksempelvis skal der uddannes læsevejledere som skal fungere som ressourcepersoner indenfor læsning på de enkelte folkeskoler, de kommunale læsekonsulenter skal opkvalificeres på universitetsniveau bl.a. gennem masteruddannelse i læsning, det ene professorat i læsning på Københavns universitet er blevet udvidet med endnu et professorat på Danmarks pædagogiske Universitet som også skal dække læsning og kommunikative kompetencer som forskningsfelt og der indføres nationale læsetests i et omfang som aldrig før set i Danmark. På alle niveauer og uddannelsesgrene skal befolkningens læsefærdigheder øges og kvalificeres ud fra en klar politisk motiveret strategi som henter sin begrundelse i det faktum at Danmarks vigtigste eksportvare er vores know how.

De undervisere der skal føre de mange visioner ud i livet i en konkret undervisning hvor målet er at højne elevernes læsefærdigheder har brug for både en solid evidensbaseret viden om læseforskning og en veludviklet fagdidaktisk viden. For undervisere på et lærerseminarium bliver opgaven dobbelt fokuseret idet disse undervisere både løbende skal holde sig ajour med læseforskningen og følge med i og forholde sig kritiske til hvordan de mange læsetiltag i folkeskolen forløber i praksis bl.a. gennem et tæt samarbejde med praktiklærere. I dette spændingsfelt skal seminarielærerne skabe den bedst mulige undervisning i læsning i de nye rammer og med de hensigter som den nye læreruddannelseslov af 2007 indeholder. Naturlige samarbejdspartnere i at løfte denne opgave vil være seminariernes dansklærere og pædagogiklærere og praktiklærere i folkeskolen. Også andre seminariefag er forpligtede på at inddrage et tydeligere læsedidaktisk perspektiv i forhold til deres respektive fag, men denne problemstilling ligger udenfor nærværende udviklingsarbejdes undersøgelsesfelt.

Det er således indenfor det læsedidaktiske felt med udgangspunkt i danskfaget på seminarienniveau at nærværende udviklingsarbejde opererer. Arbejdet med læsning og

læseundervisning i læreruddannelsen har hidtil i vid udstrækning foregået i linjefaget dansk, i praktik og i de pædagogiske fag, men ofte uden systematisk sammenhæng. Vi har med dette projekt sat os for at undersøge hvordan undervisningen i læsning i læreruddannelsen kan tilrettelægges med en klarere målsætning og med større systematik som et samarbejde mellem flere af læreruddannelsens fag specielt pædagogik og i samspil med praktik.

Mål

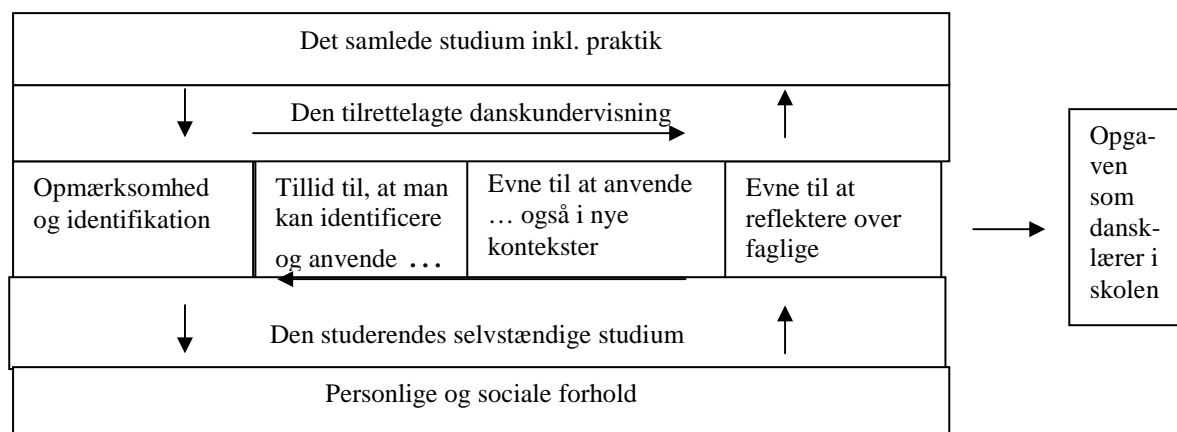
Med dette udviklingsarbejde ønsker vi således at undersøge hvordan undervisningen i læsning med udgangspunkt i danskfaget i læreruddannelsen kan tilrettelægges med en klarere målsætning og med en højere grad af systematik. Vi ønsker ligeledes at undersøge hvordan undervisningen i læsning kan tilrettelægges som et samarbejde mellem flere af læreruddannelsens fag og/eller dimensioner og i samspil med praktik. Vi ønsker afslutningsvis at opstille et idékatalog til hvordan et målrettet og systematisk samarbejde mellem danskfaget, pædagogikfaget og praktikken kan etableres i forhold til de lærerstuderendes studium og opbygning af kompetencer indenfor området læsning.

Metode

Vi er interesserede i at undersøge projekter der kan bidrage til udvikling af samarbejdet mellem læreruddannelsens fag, i særdeleshed mellem de pædagogiske fag, dansk og praktik. I første omgang har vi indsamlet materiale til dokumentation af den igangværende praksis på to af landets lærerseminarier.

I det kommende forår (2008) er det planen at følge lærere – og studerende der studerer læsning på seminarierne og i praktik. Det konkrete mål bliver at lave en detaljeret undersøgelse af hvordan læseundervisningen tilrettelægges på de to seminarier, og om – og hvordan studerende tilegner sig sådanne faglige kompetencer i læsning at de bliver i stand til at tilrettelægge kvalificeret læseundervisning for børn. Mht. vores vurdering af de studerendes tilegnelse af læsefaglige kompetencer vil vi benytte os af *Den faglige kompetencemodel* som Martin Jørgensen og Peter Fregerslev har udarbejdet i forbindelse med et udviklingsprojekt på Århus Lærerseminarium:

Den faglige kompetencemodel

En mere indgående beskrivelse af modellen kan hentes i Jørgensen og Fregerslev: *Den studerende og den danskfaglige kompetence*, Århus Lærerseminarium 2005).

Milepæle:

August – december 2007

Oktober – november 2007

Forår 2008

Design af projekt

Gennemførelse af spørgeskemaundersøgelse

Observation af studerendes praktik efter aftale med Anne-Mette Bladt Jørgensen, Silkeborg Seminarium

Forår 2008

Ida fremlægger projektdesign og metode for deltagerne i i Professionsdidaktisk forskningsværksted under JCVU-RUC mhp. at få respons og gode idéer til det videre arbejde.

Litteraturreferencer

The Voice of Evidence in Reading Research, (ed. by Peggy MaCardle and Vinita Chhabra) , Baltimore 2004,

Preventing Reading Difficulties in Young Children, National Research Council, Washington DC, 1998,

Intensivt læsekursus i 2.klasse: indhold og effekt- en dansk model , Jørgen Frost m.fl Læserapport 40, 2006 m.fl.

Jørgensen, Martin og Peter Fregerslev: *Den studerende og den danskfaglige kompetence*, Århus Lærerseminarium 2005

Kvale, Steinar: *Interview. En introduktion til det kvalitative forskningsinterview*, Hans Reitzels forlag 7.oplag 2002